

Sygn. akt III AUz 2/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2020r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Marek Szymanowski

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2020r. w Białymstoku

sprawy z odwołania M. R.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość policyjnej renty inwalidzkiej

na skutek zażalenia M. R.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 grudnia 2019r. w sprawie o sygn. akt V U 385/19

postanowił:

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Marek Szymanowski

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 13 maja 2019r. wydanym na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ kpc zawiesił postępowanie w sprawie z odwołania M. R. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 7 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu wysokości renty inwalidzkiej. Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł M. R..

Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z 7 czerwca 2019r. uchylił zaskarżone postanowienie.

Następnie Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 12 grudnia 2019r. wydanym na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 i pkt 3¹ kpc ponownie zawiesił postępowanie.

Zawieszenie postępowania Sąd uzasadnił tym, że w analogicznej sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. Sąd ten zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o zbadanie zgodności zaskarżonych przepisów z Konstytucją RP. A ponadto, Sąd argumentował zawieszenie postępowania tym, iż Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 27 listopada 2019r. na podstawie art. 390 § 1 kpc przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne.

W ocenie Sądu I instancji rozstrzygnięcie tych zagadnień prawnych będzie miało wpływ na wydanie orzeczenia w sprawie niniejszej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł M. R.. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Okręgowy nie ustosunkował się do przedstawionych przez odwołującego, zarzutów złamania przepisów ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji(...). Wskazał również, że Sąd Okręgowy nie rozważył faktu, iż odwołujący należy do osób, które zostały pokrzywdzone działaniami władz w poprzednim ustroju, prześladowanych za przekonania religijne.

Wskazując na powyższe zarzuty odwołujący wniósł o uchylenie postanowienia o zawieszeniu postępowania i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu postanowieniu z dnia 12 grudnia 2019 roku o zawieszeniu postępowania w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 i pkt 3¹ kpc, wskazał dwie podstawy jego zawieszenia. Pierwszą z nich było rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, z którym zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie sygn. akt XIII 1 U 326/18, dotyczącego zgodności z Konstytucją RP ustawy stanowiącej podstawę obniżenia skarżącemu świadczenia emerytalnego. Drugą z przyczyn zawieszenia było postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019r. w sprawie sygn. akt III AUa 499/19, w którym przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne.

Przypomnieć należy, iż Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 13 maja 2019 roku zawiesił postępowanie w sprawie z uwagi na toczącą się przed Trybunałem Konstytucyjnym sprawę o sygn. akt P4/18. Następnie Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 7 czerwca 2019 roku uchylił zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd wskazał przyczyny, dla których zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie nie jest zasadne. Wskazana argumentacja nadal jest aktualna w rozpoznawanej sprawie, co oznacza, że zawieszenie postępowania po raz drugi na tej samej podstawie i w tych samych okolicznościach jest bezpodstawne.

Należy też zauważyć, iż niewyznaczenie dotychczas przez Trybunał Konstytucyjny terminu rozpoznania pytania prawnego w sprawie P 4/18 prowadzi do faktycznego uniemożliwienia odwołującemu – prawidłowego określenia wysokości świadczenia i pozbawia go dostępu do Sądu i rozpoznania sprawy o wysokość świadczenia w rozsądnym terminie.

Jest faktem, Sąd Apelacyjny w sprawie sygn. akt III AUa 499/19, iż zwrócił się do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym przedstawionym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy uznał, iż rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego przez Sąd Najwyższy będzie miało istotny wpływ na wynik niniejszej sprawy i na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc zawiesił postępowanie.

Zgodnie z przepisem art. 177 § 1 pkt 1 kpc, sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Zawieszenie postępowania na podstawie cytowanego przepisu jest fakultatywne. Nawet zatem jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku toczącego się postępowania, ustawa nie wymaga od sądu rozpoznającego sprawę zawieszenia postępowania, dając w tym zakresie samodzielność w podjęciu takiej decyzji. Chodzi zatem o to, aby decyzja o zawieszeniu postępowania nie zapadała mechanicznie, ale w uwzględnieniu konkretnych okoliczności sprawy. Nie bez znaczenia w tym zakresie jest nie tylko ścisły związek rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego z przedmiotem postępowania, ale znaczenie ma to, czy w sprawie nie zgłoszono innych zarzutów i roszczeń, których rozstrzygnięcie nie pozostaje już w takim związku, jak też znaczenie ma sam charakter sprawy.

Rozpoznając przedmiotowe zażalenie Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę wszystkie opisane wyżej okoliczności, a w szczególności uwzględnił okoliczność, iż skarżący w odwołaniu od zaskarżonej decyzji zarzucił nie tylko

niekonstytucyjność przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji(...), ale również zarzucił naruszenie przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w dniu 4 listopada 1950 r. w R. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) oraz naruszenie Protokołu Nr (...) do tejże Konwencji sporządzonego w dniu 20 marca 1952 r. w P. (Dz. U. z 1995r. Nr 36 poz. 175).

Należy podkreślić, iż zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc powinno nastąpić nie tylko wówczas, gdy przemawiają za tym względy celowości i interes strony, ale i występuje stosunek prejudycjalności. Oznacza to, że orzeczenie, które ma zapaść w innej sprawie, powinno stanowić przesąd dla rozpoznawanej sprawy a jego treść, pośrednio - przez powagę rzeczy osądzonej - kształtować treść rozstrzygnięcia. Natomiast wynik innej sprawy oparty na podobnym czy nawet takim samym stanie faktycznym i prawnym, który nie ma charakteru prejudykatu, nie uzasadnia zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2015 r., III PK 32/15).

Zauważyć należy, w kontekście powołanych powyżej rozważań, iż zagadnienie prawne odnosi się do konkretnego stanu prawnego, a bez poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, nie wiadome jest, czy ustalenia poczynione w sprawie rozpoznanej przez Sąd Najwyższy będą tożsame z ustaleniami w sprawie niniejszej. A co za tym idzie nie wiadome jest czy rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego będzie miało wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż zależność prejudycjalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania (cywilnego, a także administracyjnego, karnego lub dyscyplinarnego) występuje wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem innego postępowania (prejudycjalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym (chodzi tu o fakty lub dowody faktów) (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2014 r., I ACz 272/14). W związku z powyższym Sąd przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy nie jest związany rozstrzygnięciem w innej sprawie, zwłaszcza, gdy nie zostały poczynione ustalenia faktyczne.

Podkreślenia wymaga, iż Sąd Najwyższy wyznaczył termin 19 lutego 2020 roku na rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 27 listopada 2019r. Wyznaczony termin, nie jest więc terminem odległym i pozwole Sądowi Okręgowemu na zapoznanie się z treścią uchwały przed ostatecznym rozstrzygnięciem w sprawie.

W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało uchyleniu.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Marek Szymanowski

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)